

LAS CIRCUNSTANCIAS

Decano de los Diarios Republicanos españoles
DE AVISOS Y NOTICIAS

Año LV - Núm 148

Reus, Viernes 29 de Junio de 1928

Redacción y Administración:

Arrabal bajo de Jesús, núm. 22.
ESQUELAS, ANUNCIOS, REMITIDOS, ETC.,
a precios de tarifa

Precios de suscripción:

Reus. 2/— pts.
Fuera, trimestre. 6'50
Extranjero, trimestre. 9'00
NÚMERO SUELTO, DIEZ CÉNTIMOS

Franqueo concertado

Los Campeonatos de España de Atletismo en el Estadio Reusense

Mañana sábado, a las 10 se inaugurarán solemnemente las pruebas de dichos campeonatos y las obras que para verificarlas adecuadamente se han realizado en los terrenos del Reus Deportiu, que la firme voluntad y entusiasmo de unos hombres, ayudados por la ciudad, han convertido en hermoso Estadio, con sus pistas de ceniza, paralelas murales, saltadores, tribunas, duchas y todo lo necesario para que dichas importantes pruebas se realicen con todas las garantías necesarias a su buen éxito.

Al constatar hoy, este magno suceso de los grandes deportes, hacemos constar nuestra inmensa satisfacción por ello y nuestra sincera felicitación a los directivos y demás elementos del Reus que han llevado a cabo la gran obra que da nueva fama y nombre a nuestra querida ciudad, saludando a la vez a los bravos atletas que de varias regiones de España vienen a Reus en plan de noble lucha deportiva.

En las competiciones tomarán parte seleccionados equipos de Castilla, Gipúzcoa, Vizcaya, Murcia y Cataluña, algunos de los cuales habían ya llegado ayer, esperándose hoy los restantes.

Las pruebas oficiales anunciadas para mañana son las siguientes:

Sábado, día 30, a las 10 mañana
800 metros lisos—eliminatórias.
100 metros lisos—eliminatórias.
Lanzamiento del disco—eliminatórias.
400 metros vallas—eliminatórias.
Saltos de altura—eliminatórias.
Lanzamiento del peso—eliminatórias.
110 metros vallas—eliminatórias.
400 metros lisos—cuartos de final.
Lanzamiento de la jabalina—eliminatórias.

Parde, a las 5

110 metros vallas—semifinal.
100 metros lisos—final.
800 metros lisos—final.
Lanzamiento del martillo—final.
Salto de altura—final.
10.000 metros lisos—final.
Lanzamiento de la jabalina—final.
400 metros lisos, semifinal.
Reliegos 4 x 100—final.

Las pruebas del domingo, las publicaremos en el número próximo.

Entreviu amb el Jueu del Raval

Fa temps que ens barrinava pel cap la idea de celebrar un enterviu amb un tres que no fossin els de sempre. En matèria d'intervius, és norma corrent recórrer a persones que no poques vegades els convencionalismes les designen amb el pompos nom de personalitats, quan en molts casos no són altra cosa que vulgars individus, i també ensem, en altres, individus vulgars, tot el respectables que hom vulgui en el terreny privat, però de poc pes específic referits a la cosa pública. Admetent, amb tot, que realment el calificatiu de personalitats no els hi vingui ample, per anticipat podem pronosticar en la majoria dels casos, sense por d'equivocar-nos, les respostes que donaran a les consultes que se'ls hi fan.

Això és causa que nosaltres, posant-nos a to amb el present moment històric—tòpic aquest que, encara que en desús, guardem dels bons temps de la nostra joventut—, i en discrepància, per tant, amb la consuetud establerta, deixem de banda les personalitats de tota classe i condició i preferim les que anomenarem inèdites. No estem en ple període d'activa transformació en tots ordres? Doncs, que més natural que conèixer ço que pensen, no els coneguts, això és, els consagrats, aquells de qui sabem que cap sorpresa poden causar-nos les seves manifestacions, per no constituir cap novetat, sinó els altres, els anònims, els que han permanscut silenciosos, no obstant estar capacitats per llur il·lustració i dots de bons observadors, i també per ésser psicòlegs, per a discórrer i emetre ju-

dici sobre l'assumpte que se'ls hi sotmet-hi?

Fetes aquestes reflexions, pensem desseguida quina persona fora la més indicada pel nostre objectiu, i se'ns acut un nom: el jueu del Raval. L'acceptem i enanemem els nostres passos al seu actual estatge del «Centro de Lectura».

—¡Bon dia tingueu!, E diem en saludar-lo.

—¡Bon dia!, ens respon. Amb qui tinc l'honor de parlar i en què puc servir-vos?

—El nostre nom és tan modest, que res us diria; creiem que us bastarà en saber que som un obscur periodista reusenc. Podeu servir-nos, atorgant-nos un enterviu. Vos sou persona de molta experiència i judici i sens dubte serà d'interés tot quant digueu.

—Es favor que em feu. Encara que sigui la primera vegada que en la meua ja llarga vida hom ha pretès de mi tal cosa, pregunteu i contestare segons el meu lleal saber i entendre, per cert molt limitats, però quan menys no hi mancarà bon desig. Prenen seient, si us plau.

—Gracies per tot. En primer lloc, esteu satisfet del vostre nou estatge?

—Sí, francament. La meua vida i s'em tracta amb especial cura, i no dubto, per tant, que hi haurà home per temps, puix això farà que encara pugui anar tirant, ben conservadet, qui sab els anys. L'altre estatge, a la meua edat, ja no era per mi, doncs apart el brugit, que començava a marejar-me amb tot i estar-hi acostumat, cal tenir en compte que la considerable alçada del que fou el meu observatori, podia ésser causa, pels meus molts anys, que em donés un rodament de cap i anés a parar, quan menys ho pensés, de dalt a baix, malmement-me, i malmement potser ensems a qui en aquell moment passés per dessota.

—Molt bé. Posem, doncs, fil a l'agulla i entrem en matèria. Primerament: què us sembla de la situació política nascuda del cop de 13 de setembre de 1923?

—En termes generals, us diré que el canvi fou un bé pel país, verdaderament necessitat com estava que se li oregés l'ambient en què s'ofegava.

—Perfectament i d'acord. Ara, que opineu referent a durada d'aquest estat de coses, tasca feta, forma de tornar a la normalitat, etc., etc?

—Ho diré de mi a vos, o sigui *inter nos*, però que no surti de nosaltres, puix la suspicàcia i la malícia estan sempre desvetllades i al millor hom interpreta les paraules donant-les hi un abast molt allunyat de la intenció de qui les ha dites. M'explicaré. Un conte amb quelcom de sal i pebra, no diu res o diu molt poc si veu la llum en publicació no pecaminosa o surt de llavis de persona sèria, i en canvi picarà més que un bitxo si la publicació és de les desvergonyides o qui el relata és persona de les anomenades verdes; fragments d'informes del Tribunal de Comptes del Regne, inserits a la «Gaceta de Madrid», reproduïts i comentats que fossin amb mesura per periòdics

Centro de Lectura

Fachada del edificio

ooo

(Véase artículo cuarta página).

que avans en déiem de la flamarada, o sigui dels més radicals, produïrien l'efecte d'una bomba; el mateix *Cantar dels Cantars*, de Salomó, variaria el sentit d'interpretació segons sigui un místic o un sensual el lector; i prou d'exemples demostratius de les segones intencions que hom pretén veure segons és qui parla o escriu i el lloc on ho fa, puix podria adduir-ne un bon nombre durant llarga estona, sense que això vulgui dir, al contrari, que escrits o disquisicions verbals sense la més petita estridència i amb la suavitat d'un guant, el seu fons no enclogui molta pitjor intenció que la d'un toro de Miura; però això són les excepcions. Es veritat o no? Feta aquesta digressió aclaratòria, escolteu, que prossegueixo...

—Es molt interessant tot quant m'acabeu de dir i és llàstima que no tingui publicitat. Compteu, amb tot, amb la meua discreció, que res faré públic, per més que em priva de donar a aquest un reportatge sensacional. Queden posats punts suspensius a les quartilles, punts sempre destinats a no dir res i que en ocasions diuen molt, com pot significar més un solemne silenci que una cridòria.

—Altrament, i al lligint a un dels aspectes dels temes tractats, afegeixo que tinc observat un fenomen que em crida l'atenció, i és que a la innegable virilitat que, fisiològicament parlant, pot notar-se d'un quant temps ençà en els homes i dones, tal vegada més en aquestes que en aquells, i pot-ser una mica massa, gracies siguin donades en molta part al cultiu dels esports, ço que donarà per conseqüència, de persistir-se en tan bon empenyo, l'enrobustir la raça amb una bona musculatura, no correspongui la mateixa virilitat tocant a l'esperit. Resumint: noto, per una part, la bona disposició de les forces corporals, i en canvi, per les de l'esperit, sembla haver-se adoptat el sistema de «tan m'en f...um de la virilitat». No marxem

a l'hora, com diriem vulgarment; entenc? Això, és un mal o un bé? No m'atreveixo a fer una afirmació categòrica de caràcter general ni en un sentit ni en altre, puix, indubtablement, tenint en consideració les especials circumstàncies de cada cas particular, a voltes pot representar un bé i en altres un mal. Com el mateix en l'ordre físic que en el moral regeix una llei immutable per al degut equilibri d'un i altre, és de creure que quedarà restablerta la deguda ponderació entre ambdues forces, cesant aquest període que podríem dir-ne de transició, propi de tota evolució com la que ens trovem ara.

—Com a clou del molt i bo que heu tingut la bondat de dir-nos, podríeu referir-nos qualche anècdota de les moltes que recordareu?

—Efectivament, són moltes i de tota mena i colors les que podria explicar-vos. ¡Figureu-vos si n'he oïdes i vistes de coses! Mes com les tinc sapigudes com espectador i no com actor, i les més interessants són precisament les que deuen callar-se, permeteu-me que sigui discret.

—Respecto els vostres escrúpuls, i us quedo molt agraït i obligat per la vostra gentilesa. ¡A reveure!

—¡A reveure!
ANTONI MARCA.

(*) Pel qui ho ignora, direm que el jueu del Raval és una figura de pedra que, fins fa poc, estava situada a la part superior de la cantonada d'una casa; demolida, del Raval de nostra ciutat. Es conserva, com a curiositat arqueològica, al «Centro de Lectura», i la seva significació l'explica una tarja que enclou una llegenda.

ESTE NUMERO HA PASADO POR LA CENSURA GUBERNATIVA

El Teatro Fortuny En el Ayuntamiento

La fecha memorable en que fué inaugurado

Respecto a la inauguración de nuestro elegante Teatro Fortuny, he aquí lo que decía el desaparecido diario «Crónica de Reus» en su número del 16 de Noviembre de 1882, memorable fecha en que fué inaugurado dicho coliseo:

«La inauguración del nuevo Teatro, al paso que pone una vez más de manifiesto el carácter emprendedor y eminentemente patriótico de los reusenses, enlaza con esta fiesta un nombre inmortal como lo es el del que fué nuestro conciudadano don Mariano Fortuny.

El nombre de este infortunado artista que tanto honor dió a nuestra patria, aunque popularísimo entre nosotros, irá unido desde hoy al del nuevo Teatro, probándose de este modo que la población de Reus sabe guardar para con sus hijos el respeto y la consideración debidos a sus méritos y virtudes.

Nosotros no podemos menos de aplaudir la idea del que propuso sea llamado el nuevo coliseo, «Teatro-Fortuny, porque esto ha de contribuir a recordarnos, más que al paisano, a una de las primeras figuras del arte pictórico contemporáneo que más honra y gloria han dado a nuestro país.»

El Teatro Fortuny está situado en la Plaza de la Revolución, que desde hoy se denominará Plaza de Prim en virtud de reciente acuerdo de nuestro Excmo. Ayuntamiento.

El Teatro ocupa una superficie de 54 mil palmos cuadrados.

Por el elegante aspecto de su fachada, ya se deduce el gusto arquitectónico que en el interior se ha tenido.

Arrancan del espacio vestibulo tres anchas y sólidas escaleras, la central de las cuales da paso a la platea, y las otras dos, que tienen con ésta comunicación a las demás dependencias del Teatro.

La escalinata central consta de tres tramos, contruidos todos de piedra mosaico artificial, con elegante barandilla que arranca de dos pilastras, bases de dos estatuas. Frente al centro de la escalinata central y colocado en una hornacina elegante, se ostenta el busto de Mariano Fortuny vaciado en bronce.»

Seguidamente, «Crónica de Reus» detalla con extensión todas las dependencias del Teatro: salón de espectáculos, de forma panorámica, con su amplia platea y tres pisos; escenario, de 85 palmos de largo por 85 de ancho, y con los telares a 120 palmos del foso; cuartos, salas de ensayos, etc., etc.

Y termina diciendo:

«En resumen: el Teatro Fortuny, por su posición, por la solidez de su edificación, por lo espacioso de sus dependencias, por su decorado y por todo cuanto llevamos dicho, es una obra digna de la importancia que tiene esta ciudad.

DE SOCIEDAD

Hoy festividad de San Pedro y San Pablo celebran su fiesta onomástica entre otros los señores Vilella, Nolla, Casas, Camps, Barrufet, Abelló, Bartolí, Miró, Gasull, Bonet, Fábregas, Sardá, Huguet, Boronat, Fergusson, Monné, Font de Rubinat, Ribas, Casellas, Marsal, Fontana y Cavallé.

Después de pasar unos días con el Dr. Magriñá marcharon a Barcelona las distinguidas señoritas María de la Asunción y Pilar Benavent.

Pasa temporada en Salou la distinguida señora D.ª Pia Lafita acompañada de sus bellas hijas.

Han llegado de Barcelona para pasar estas fiestas con su familia, nuestros buenos amigos los esposos Benavent-Ciua.

Después de pasar larga temporada en Biarritz ha regresado la distinguida señora D.ª Ana Bonaplata de Larrizabal.

CONTV.

Sesión celebrada ayer por el Consejo Permanente

La preside el Alcalde don Jaime Plana y asisten los señores de la Comisión Permanente.

Dáse lectura del acta de la sesión anterior, que es aprobada.

Comunicación del Rdo. Sr. Cura Párroco de la Parroquia de la Purísima Sangre, invitando a la Procesión que saldrá de dicha Iglesia el día 8 del próximo mes.

Instancia de la «Penya Reddis» solicitando se conceda una subvención para la excursión motorista «Vuelta a la Provincia de Tarragona».—A informe.

Otra del Sr. Presidente del «Reus Sportiu» solicitando se conceda una subvención para sufragar los gastos que origine el XI Campeonato de España de Atletismo.—A informe.

Otra de don Buenaventura Clariana Elías, acompañando el proyecto de construcción de un puente en el barranco llamado de «Pórroras» y pidiendo que el Excmo. Ayuntamiento subvencione el coste del mismo.—A informe.

Otra de doña Emilia Llop Salvat pidiendo se le devuelvan las cantidades que ingresó para dotar de agua potable la casa núm. 25 de la calle de Misericordia, debido a que no le fué posible efectuar aquella obra.—A informe.

Otra de don Ramón Dalmau Prats solicitando se deje sin efecto el acuerdo de suspensión de las obras de la casa núm. 31 de la calle de Sol y Ortega, y que en su consecuencia se permita la prosecución de aquéllas.—A informe.

Dictamen de la Alcaldía encargada de los asuntos de Fomento proponiendo autorizar a don Pedro Vila Puig para reedificar la fachada de la casa número 7 de la calle de Valroquetas que fué declarada ruinoso.—Aprobado.

Otro dictamen de Fomento acompañando el proyecto de construcción de una calle que enlace la de Sol y Ortega con el Arrabal de San Pedro.—Aprobado.

Cuentas, aprobadas.

Diario del Comercio
de Barcelona
Suscripción y venta: kioskos Plaza Constitución y Castillejos.

Banco Urquijo Catalán
AGENCIA DE REUS

Descontamos los cupones
vencimiento

PRIMERO DE JULIO
cuyo liquido nos sea conocido.
Banco Urquijo Catalán

—ELLA.—A quina hora passen per aquí eis autobusos?
—ELL.—No puc dir-li perquè l'A. d'I. s'ha descuidat d'incloure-ho al programa oficial.

Sección Oficial

REUS DEPORTIU
AVIS

Es posa en coneixement dels senyors socis d'aquesta entitat que per assistir als festivals d'Atletisme que tindran lloc els dies 30 del corrent i 1 Juliol, mitjançant la presentació del carnet corresponent al mes actual tindran opció a un cincuenta per cent de rebaixa sobre els preus d'entrada al camp. Els que pertanyin a la Secció d'Atletisme, presentant també el rebut del mes en curs de dita Secció, disfrutaran d'entrada gratuïta.

Reus 29 de juny de 1928.—El Secretari.

BANCO DE REUS
DE DESCUENTOS Y PRÉSTAMOS

Se pone en conocimiento de nuestros clientes y del público en general que, desde el día 1.º de Julio se establece el horario de verano, o sea que las horas de oficinas serán de las nueve a las trece y de las quince a las diecisiete de todos los días laborables excepto los sábados que se abrirá solamente hasta las doce.

Reus 27 de Junio de 1928.—El Administrador, S. Laporte.

REGISTRO CIVIL

Inscripciones del día 25 y 26 Junio 1928

NACIMIENTOS

Regina Dalmau Pamies.—Juan Cabré Ferrán.—Antonia Simó Gené.—Magdalena Saltó Compte.

DEFUNCIONES

Miguel Font Silvestre, 49 años, Manicomio.—Juan Durán Ribas, 58 años, Hospital Civil.—Josefa Martí Serra, 79 años, General Sanjurjo, 50.

MATRIMONIOS

José Escudero Escudé con María Fernández Pellicer.—José Musté Voltas con María Vallverdú Musté.

Autómnibus de Reus a Salou

SALIDAS DE REUS

Plaza de Prim
(frente Hotel Londres)

A las	7'45 *
A las	10'10
A las	13'05 *
A las	15'30
A las	16'40
A las	19'05 *

SALIDAS DE SALOU

Restaurant Planas

A las	8'30 *
A las	12'10
A las	14'45 *
A las	16'—
A las	18'15
A las	19'45 *

Las salidas señaladas con * son las correspondientes a los días laborables.

Vie a la Champagne

El Mercantil Valenciano

Suscripción y venta, en los kioscos de las Plazas de la Constitución y de Castillejos.

CINE KURSAAL

MAGNIFICO PROGRAMA DE CINE PARA HOY TARDE Y NOCHE

Estreno de la emocionante película de ambiente americano por Jack Holt **El jinete misterioso.**—Estreno de la divertidísima comedia

¡Venga agua!

por Douglas Mc. Lean y la monísima Shirley Mason.—Finalizando con la divertida cómica en dos partes REGALO DEL TIO.

Información local y general

— Hoy a las 5 de la tarde tendrá lugar en el campo del Reus Sportiu un interesante partido de fut bol correspondiente al torneo Copa Cataluña, entre el primer equipo del campo titular y el Gimnástico de Tarragona, con nuevos elementos.

El equipo que presentará el Reus lo integran:

Sentís; Vernet, Queralt; Margalef, Pellicé, Sanagustín; Climent, Sans, Torrell, Olivé, Domingo I.

Suplentes: Estalella, Garret, Guasch.

Cada 15 minutos se darán detalles del partido final de Campeonato de España que ha de celebrarse en Santander entre el Barcelona y la R. S. de San Sebastián.

En la preferencia y para mayor comodidad de los espectadores se ha instalado un toldo.

Firmo Escardó

AGENCIA ADMINISTRATIVA

Compra y venta de fincas.—Comisiones y representaciones

POR TODA ESPAÑA

Agente Colegiado

Carnicerías viejas, 5. — REUS

Horas de 12 a 3.

— Los festejos que se celebrarán hoy y mañana con motivo de la fiesta mayor son los siguientes:

A las 6: Salida de los Gigantes, mulasa y dulzainas.

A las 10: El Ayuntamiento en Corporación, precedido de los gigantes y Banda Municipal se dirigirá al templo Prioral en el cual se celebrará un Solemne Oficio.

A las 12: Al regresar la Corporación Municipal de los Divinos Oficios, en la Plaza de la Constitución será disparada una gran salva de morteretes y seguidamente elevación de globos grotescos.

A las 16: En el campo del Reus Sportiu tendrá lugar un interesante partido de Fútbol entre el C. Gimnástico de Tarragona y Reus Sportiu, primeros equipos.

A las 19: De la prioral iglesia de San Pedro Apóstol saldrá la Solemne Procesión haciendo el curso de costumbre.

A las 20: En el Paseo de Mata, concierto musical por la aplaudida Banda Municipal que dirige el Mtro. Sr. Vidal.

A las 22: En la Plaza de Prim, frente al Café de París, disparo de un magnífico Ramillete de fuegos artificiales.

Mañana sábado, a las 10: En el campo del Reus Sportiu se dará principio a las pruebas de los Campeonatos de España de Atletismo.

A las 17: Continuación de las pruebas del Campeonato de España de Atletismo.

A las 21: En el Velódromo de la S. D. de la Casa del Pueblo se efectuará una interesantes Velada de Boxeo, Ciclismo y Motorismo.

Perfumería i Perruquería

per a senyores

“EMIL”

D.ª E. SESQUILLAS

Monterols, 23 i Güell i Mercader, 14

REUS

— Hoy por la noche dará una única función en el Teatro Circo la excelente compañía de comedias de la eminente Margarita Xirgu, estrenando la última obra del poeta Eduardo Marquina «La vida es más», de la que la Xirgu hace una de sus más grandes creaciones.

No cabe decir que esta función se verá extraordinariamente concurrida y que el Teatro presentará el aspecto de las grandes solemnidades.

En dicho coliseo, mañana debutarán los Espectáculos «Taxi Taxi» con sus números de gran novedad y buen gusto.

Corsetería «La Moda de París»

Monterols, 2.ª pral.

Ofrece como reclamo un modelo PORTA-LIGAS a ptas. 4'75, de gran fantasía y comodidad, propio para verano.

— Nuestro apreciado colega de Barcelona «El Diluvio», dedica en su número de ayer unas páginas a nuestra ciudad, dando a conocer su importancia comercial e industrial y reseñando otros aspectos interesantes de la vida reusense.

Agradecemos, como hijos de Reus, la deferencia del viejo colega republicano y en particular a su activo redactor y paisano don Ricardo Vallés, que es quien ha confeccionado dichas páginas.

— Hoy a las 12 del mediodía, tendrá lugar en el Gran Café Restaurant de París un selecto concierto-vermouth a cargo del notable sexteto Giró, interpretando el siguiente programa:

«El mantón», Salom; «Cavallería Rusticana», P. Mascagni; «¡Oiga!», E. Donato; «Todo el año es Carnaval», J. Rosillo; «La del Soto del Parral», Soutullo y Vert; «Hallelujah», V. Youmans.

Por la tarde de 7 a 9, tendrá lugar otro concierto y por la noche a las 10 se verificará el disparo de un sorprendente castillo de fuegos artificiales.

BANCO URQUIJO CATALÁN

BANCO DE BILBAO

AGENCIAS DE REUS

Se complacen en informar a su clientela y público en general que, durante el período de verano del presente año, las horas de despacho en sus oficinas, serán las mismas que en invierno, o sean: de 9 a 13 y de 15'30 a 17. Los sábados solamente de 9 a 13.

— La Compañía Reusense de Tranvías, ha dispuesto igualmente que el último sábado, la circulación de un tren especial de viajeros que saldrá de Reus a las ocho y cuarto de la noche del próximo sábado día 30 del actual.

— En el campo del Reus Sportiu mañana por la noche, en obsequio a los atletas que han venido a Reus, se celebrará la segunda de las Verbenas anunciadas que promete verse concurridísima, como la de anoche.

— Hoy viernes se proyectará en el favorecido Salón Kursaal un soberbio programa de cine, en el que figura la divertidísima comedia «Venga agua!», deliciosamente interpretada por la encantadora Shirley Mason y el conocido artista Douglas Mc. Lean.

Mañana se estrenará la película de gran éxito «Sor Caridad», de asunto muy sentimental.

Hoy, festividad de San Pedro, se celebrará al mediodía, en el Bar, un escogido concierto vermouth a cargo del aplaudido Cuarteto Selección.

Centro Técnico Industrial Ibérico

Oficinas
PASCUAL Y GENÍS, 18

VALENCIA

Exposición
PINTOR SOROLLA, 8

Casa especializada en la busca y captación de **Aguas subterráneas**
Proyectos completos abastecimiento de aguas potables y alcantarillado de poblaciones

Maquinaria moderna de absoluta garantía para elevar aguas para riegos

Bombas centrifugas AMAG-HILPERT : : Motores Diesel OTTO-DEUTZ

MOTORES ELECTRICOS

PASAN de 2.000 las instalaciones de riego realizadas por

CITI en la región valenciana, que elevan MAS de UN MILLON de metros cúbicos diarios.

Teléf. 1296

Pedir listas de referencias

El apetito, la alegría y la salud se recobran tomando la

ENOFOSFORINA SERRA

Reconstituyente insuperable de gusto exquisito y rápidos efectos

Pídase en Farmacias y Droguerías

Fábrica de productos farmacéuticos de

A. Serra Pamies. - REUS

Garaje construido expreso para coches de pupilaje
Compañía Reusense de Automóviles
La Hispania, S.A.

GARAGE: Rambla Massini, 12 - Arrabal San Pedro, 23 TALLERES: Rambla Baja de Miró, 42 y 44

REUS

Neumáticos - Lubrificantes - Gasolina y Accesorios

Servicio diario de ómnibus entre:

REUS **Granadella**
Bisbal de Falset
Prades

El Centre de Lectura

(ANYS 1859 AL 1863)

Virtut o defecte inherent al caràcter català, l'individualisme constitueix un dels rasgos més pronunciats de la fesomia moral de Reus; no obstant això, en el nostre poble s'ha mostrat sempre viu l'esperit de Associació. L'agremiació per oficis naixé aquí a la Edat mitja, casi al mateix temps que a Barcelona: les Cofradies religioses sempre han tingut aquí un objectiu humanitari i civil com és el de socórrers mútuament els associats en cas de malaltia; les Associacions patriòtiques, tant públiques com secretes, i les literaries daten a Reus dels primers anys d'aquest segle; les obreres, per lliurar-se de les imposicions del capital, existien ja al any 1846, i en quan a Casinos de recreu, en tenim a Reus desde l'any 1848, per més que fins deu anys després no adquiriren gran desenrotlló. L'individualisme és sovint un obstacle al progrés d'aquestes associacions, pero no les mata.

Un dels casinos o societats més originals i típiques de Reus és el Centre de Lectura, creada al mes d'Abril de l'any 1859. Com al pensament que informa aquesta societat i a la creació de la mateixa van units els més bells records de la meua vida, els de l'hermosa edat dels vint anys, m'ha de ser permès que a aquest assumpte dediqui algunes pàgines del present llibre destinat principalment a evocar gratis records de coses ben sentides.

Per altre part, saber com va nàixer, quaranta anys arrera, una Associació que honra a la nostra ciutat, no ha de ser indiferent pels que en les empreses d'aquesta mena, busquen en els exemples del passat, motius coratjosos per vencer les dificultats del present. En aquell temps no hi havia a Reus els medis d'ilustració que hi ha ara. No existia l'Institut municipal ni sisquer a un colègi particular de segona ensenyansa, i eren pocs i mal organitzats els establiments públics en que's dona la primera. Els joves que's sentien amb vocació pels estudis superiors, els que interiorment sentien el que se'n diu *quid divinum* de l'escriptor i del poeta, es veien obligats a sortir de Reus o bé a formar-se sols en mitj d'una atmosfera completament inadeguada per satisfer els seus desitjos. Els llibres i periòdics eren allavors escassos i cars, i fora d'algun que altre advocat o metge, no hi havia a Reus qui entengués paraula en quant a literatura. No era allavors Reus el que s'en diu una ciutat culta amb tot i haver-li un floret de gent distingida en que semblava innata, natural la cultura; la joventut en totes les classes socials es mostrava amb certa rüdesa feréstega, però apareixia al mateix temps casi lliure de certs defectes que ara la fan insípida quan no la perverteixen i l'encanallen. Hi havia allavors, com hi ha ara i ha hagut sempre a Reus, matèria apropiada per moldejar hermoses estàtues, pero no mancaven—com pot ésser ara manquen—quins, amb ferma voluntat quan no educada intel·ligència, possessin mans a l'obra i pronunciessin el *fiat*, que en el gran i en el petit, va surgir de res un món.

En un recó del Café de la Música, que existia allavors al Raval de Santa Anna, freqüentat generalment per obrers, es reunim quatre o sis jovenets menestrals de caràcter seriós, mostrant en les maneres de presentar-nos i en les converses una formalitat impròpia dels pocs anys, per lo qual prompte varem escitar l'atenció, no sempre benévola, d'altres concorrens a aquell siti, de tendències i costums diametralment oposades a les nostres. La política en general i les

SASTRERIA

de

Braulio Esteras

Trajes de última novedad

Arrabal Bajo de Jesús, 2

(PORTAL DE JESÚS)

REUS

Joyas y Relojes
Casa Magriñá

Monterols, 22

Extenso y selecto surtido en artículos de
Joyería y Relojería

o o SIEMPRE NOVEDADES o o

Precios increíbles y cada día más baratos

Dolços Codina

Pastels Nata tots

: els dies festius :

Renombrades PASTES DE TE

Gran assortit en COQUES

VINS, XAMPANYS, LICORS

Raval Baix de Jesús, 4 - REUS

qüestions d'interès local eren en nosaltres no ja una afició predil·lecte, eren una mania. Totes les nits portavem al café els periòdics «La Discusión» i «El Pueblo» que es publicaven a Madrid els únics òrguens que en la premsa tenia en aquells temps la democràcia espanyola. Els llegiem en alta veu com sols per a nosaltres, però amb la intenció de que se'ns acostessin aquells obrers que jugaven i bromejaven a les taules veïnes. Poc a poc tinguerem oients, i acabada la lectura els catequitzavem per mitjà d'una conversa carinyosa, franca i cordial que als més encantava. Ponderavem la necessitat que el poble en general i molt especialment la classe treballadora, tenia d'instruir-se; en s'condoliam de que la joventut intel·ligent i acomodada empleés les seves facultats i els seus ocis en fútils diversions i s'encenegués en el joc i en la dissipació, quant tan vast i hermós camp tenia davant seu per a donar forma als grans ideals de la vida moderna.

Així, en el reduït cercle que ens moviem, prompte tiuguerem amics entusiastes i fervents partidaris, i encoratjats per aquells primers triomfs i en aquelles expansions de cors sensibles, verges de tot desengany, concebírem una idea que en quell temps i en una població com la nostra semblava a tothom utòpica i desbaratada. Varem imaginar la creació d'un gran Cassino qual objecte fos l'educació moral i intel·lectual del poble, especialment de la joventut menestral i de la classe treballadora.

Així s'explica l'inoblidable patrici don Josep Güell i Mercader en son interessant llibre «Coses de Reus», editat l'any 1900, o sigui molt abans d'ésser el Centre de Lectura el que avui és.

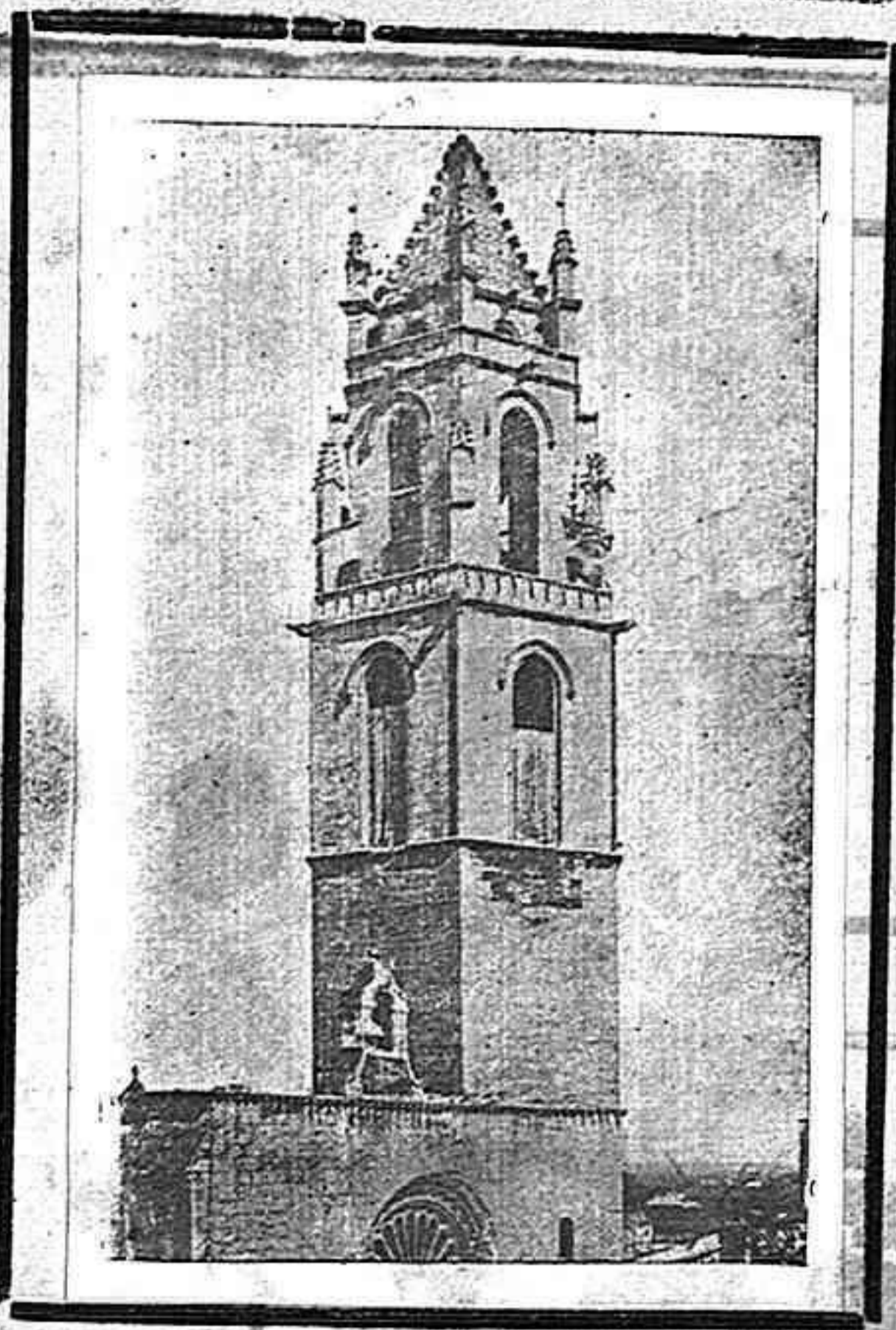
Després de la descripció que queda transcrita i que és el punt inicial de la constitució del Centre, venen les discrepàncies per al títol, l'escassetat de cabals, la manca d'hostatge i les dificultats que es posen a l'aprovació del Reglament per l'alcalde corregidor. Però a la fi va fundar-se el Centre i als cinc mesos d'ell ne sortia l'«Eco del Centre de Lectura». El cronista esmenta que la avui primera entitat cultural reusenca arribà a llur plenitud de vida en els anys 1861 al 1863, que fou quan Castelar, Pere Mata i Víctor Balaguer hi pronunciaren grandiloqüents discursos.

Les exigències culturals dels nostres temps i el gest magnànim d'un gran reusenc han fet que els ensenyaments, al Centre, hagin ascendit i que aquells modestos locals que abans havia ocupat, hagin esdevingut un magnífic palau, on hi han bastits els llocs d'ensenyances, la formosa Biblioteca, el saló d'actes, l'elegant Teatre Bartrina, etc., etc.

I al remarcar aquest agradable ascendent, tinguem un el·logi ben sincer per a en Güell i Mercader i demés precursors del que avui és honra i glòria de Reus: del Centre de Lectura.

M.

El nostre campanar

La visió o bé el record d'aquesta torre exerceix estranya influència en tots els fills de Reus. Sols pel nom genèric de «Campanar» la coneixem tots. Fou construïda al mateix temps que el temple que en ella sembla apoiar-se, en el segle setze. Els nostres avantpassats s'esmeraren en que fos robusta i alta, molta alta, que no sols dominés totes les construccions de la que ja allavors començava a nomenar-se gran vila de Reus, sinó que alhora fos com un guaita o centinella de l'extensa comarca que de dalt al cim s'esguarda.

El perfil del nostre Campanar, per qualsevol costat que es miri, forma al fons de l'atmosfera hermós relleu, que augmenta per efecte del color groguenc de la pedra de soldó que està construït.

Durant més de dos segles, al peu del nostre Campanar hi hagué el cementiri. Encara l'ample carrer que allí comença (avui retolat de Baldomer Galofre) format per edificis bastant antics ja, és, pel que havem dit, conegut per «Fossar Vell».

L'any 1811 els soldats del mariscal Suchet profanaren el cementiri i esventaren les cendres.

Tots els records, totes les gestes del Reus antic han tingut representació viva en els voltants del Campanar. Allí hi hagué durant quatre segles l'església romànica de Santa Maria; el castell del Cartlan o senyor feudal, erigit quan la reconquesta del Camp; allí hi havia la primitiva plaça del poble, Casa Comunal i forn de la vila; i davant del troç de muralla que vuitanta anys enrera es veia en aquell lloc, s'hi estrellaren més d'una vegada les hosts de l'arquebisbe de Tarragona, al volguer sotmetre a la vila de Reus alçada en armes en pro dels drets comunals que aquell volia mermar-li.

El Campanar, romanent intacte des de fa més de quatre segles. En la robustesa de la vella mola podria representar-se el títol de «ciutat esforçada» amb que les Corts de 1843 honraren a Reus. El mateix any, el nostre Campanar resistí el bombeig manat pel general Zurbano, sense desperfectes importants.

Ni l'acció del temps, ni les perturbacions atmosfèriques, ni les rancúnies dels homes han sigut fins ara potents contra el nostre alt i ferm Campanar.

La seva història i el desenrotlló que prengué Reus sota la seva protecció, be valen la pena de la nostra admiració sincera i el que avui, en ésser la festa en que llurs campanes alegraran els nostres cors, li dediquem aquestes ratlles d'evocació i remembrança.

FANTASIA

Si m'estimes de veres, diga'm, nina,
que'm seguiràs on desitjo jo...
fugim, d'aquí fugim; sens por seguixem,
aquest món on vivim no és nostre món.

Jo vull espai... jo vull camps sense límits,
plans immensos d'immensos horitzons;
que, com el temps, allà infinit tot sia,
que sia il·limitat com nostre amor.

Plena d'enuig ma pensa sempre inquieta
vingué a rendir-la falaguer sopor,
fent, entretant, l'ardenta fantasia
castells a l'aire amb pedres d'il·lusions.

Jo somniava, ma hermosa, jo somniava
que, cavaller en un cavall de foc,
els espais immensíssims recorria,
veia a més plantes rodolar els móns.

Ja esquinsant-ne el túpit vel deombres,
ja perdut entre mars d'ignífics sols,
polsaguera d'estels tras meu deixava,
i seguia i seguia jo anhelós.

I tu també, ma hermosa, tu en un núvol
de transparentes gasses de colors,
seguies vers a mi, com jo senties
amb febrils ànsies abusar-te el front.

De célics querubins volada imensa
tirava de ton carro lluminós,
i als aires llençant tes vestidures,
dona o deesa, et contemplava jo...

I mil verges hermoses, més hermoses
que en la ment del poeta és la il·lusió,
orejaven ton front amb s'alenada,
coronan-te de perles i de flors.

Oh, qué feliç! En ales del deliri
camps nous buscant-ne sense ansiar repós,
confoses les dos ànimes en una,
sentíem nous desigs tras plaers nous.

Anem, ma hermosa, anem! deixem la terra;
fugim, volem on somniava jo.

Oh! no són, no, fantàstiques quimeres;
aqueix món on vivim no és nostre món!

J.G. M.

La poesia que acabem de transcriure, aparegué en el petit periòdic «Eco del Euterpe», que es regalava a la concurrència els dies en que es celebraven festes, en els jardins de l'Euterpe (1862 al 1864), que es trobaven situats en els terrenys que ocupa avui l'Estació dels Directes, i que fundà la Secció Choral del Centre de Lectura, per iniciament del bon patrià En Josep Joan Sociats.

Sastreria

Es on té que vestir per a trobar
les darreres novitats
en la confecció

J. S. Soler

Llovera, 18 - 1.er
REUS

Chevrolet

CASA

MAXIMINO SOLÉ

REUS

Espardenyeria, Sabateria
i Ferreteria

fills de J. Tapiró

LLOVERA, 6, 8, 10 i 15
REUS

Fábrica de Bolsos para Señora

DE
J. Durá

Mayor. 10

REUS

La Plaça d'en Prim

Aquesta formosa Plaça, sense estar situada al centre de la ciutat, és el punt de confluència de les nostres principals vies, i és el lloc on s'hi concentren les activitats comercials i industrials de Reus, i més en els dies de mercat, on el fruit de les collites és ofert o demanat pels innumerables agricultors, magatzemistes i corredors d'ací i de fora que acuden a l'esmentada Plaça.

Ella té altres aspectes ben simpàtics i interessants.

Al mig s'hi alça l'estatua equestre del nostre invicte i inoblidable paísà el general D. Joan Prim i Prats, que fou un home exemplar i valent, eix de la governació d'Espanya, governació monàrquica, però democràtica i liberal per excel·lència; governació que li costà la vida a l'arrebassar-li traïdorament un escamot d'assasins.

La Plaça d'en Prim, sense ostentar construccions urbanes tan sumptuoses com algunes d'altres indrets de la ciutat, conserva empró certa elegància i severitat constructives, destacant-se d'elles el llarc edífici que ocupen la societat «El Circulo», el Teatre Fortuny, el Café Restaurant de París, La Caçadora, el «Banco Urquijo Catalán», amb uns pisos de luxe i confort. També donen a la Plaça un bon aspecte l'antic casal que ocupa l'Hotel de Londres i l'altre on hi ha instal·lat el Café-Restaurant «Bol d'Or», amb ses tres fasanés, aixís com les botigues instal·lades a

l'altre costat de Plaça, o sigui des de l'antiga Farmàcia Carpa a la Biblioteca Escolar.

Encara manca esmentar l'antiga casa senyorial, restaurada, on s'hi troba establert l'Hotel París Continental, des de quin punt l'esguard se explica contemplant el llarc Raval de Jesús, una de les més amples vies ciutadanes.

En moltes poblacions, el punt on convergeixen els principals carrers és la Rambla; a Reus és la Plaça d'en Prim, a la quina hi afllueixen les més importants vies, com són: els Ravals de Santa Anna i de Jesús, el carrer d'en Marian Fortuny, l'immortal pintor reusenc; el d'en Llovera. l'altre notable pintor paísà nostre, creador dels retrats de «manolas»; el carrer de Sant Joan, ample i magnífic, i el de Sant Llorens, pel qual ve a Reus tot el moviment comarcal de la part baixa del Camp de Tarragona: Riudoms, Montroig, Montbrí, Cambrils, Vinyols, etc., etc.

Els porxos, alts i espaiosos, que hi ha a la banda de «El Circulo», donen un caire elegant i modern a la Plassa.

En ella, el reusenc i el foraster hi troben tot el necessari per a llur comoditat, i des d'ella hom pot traslladar-se, en veïcles de motor a les tres Estacions ferroviàries que compta Reus, a altres magnífics llocs dels voltants i a totes les poblacions del Camp.

La Plassa d'en Prim, enllosada i ben il·luminada com està, amb un excel·lent servei d'urbans que regulen el trànsit per ella, és considerada com el millor de la ciutat.

Aquesta és, a grans trets, la nostra estimada Plassa d'en Prim, la dels grans records i emocions, la de les tertúlies d'obrers i menestrals, la dels concerts i audicions de sardanes, la dels tradicionals dilluns de mercat.

Estimem-la i respectem-la forsa la Plassa d'en Prim, que ella amb el seu monument al valerós militar i gran estadista, ens omplena de satisfacció i ens recorda epopeies glorioses per Espanya i per la Llibertat.

F. M. S.

LLIBRE D'OR DEL FÚTBOL CATALÀ

Hielo "LA SUIZA"

ES EL MEJOR

PEDIDLO EN TODAS PARTES

Se distingue de los demás por su gran poder frigorífico y porque no deja sedimento de ninguna especie al licuarse.

Servicio gratis de la Cámara frigorífica para nuestros clientes.

Fabricado por JOSÉ ORNOSA PASEO SUNYER

Las Glorias de Reus

Confitería y Pastelería

de FRANCISCO GENÉ

ESPECIALIDAD EN «COCAS»

Se reciben toda clase de encargos.

Arrabal alto Jesús, 32

Contra las moscas y los mosquitos use el liquido

Mata-moscas

que al precio de 3 PESETAS LITRO se vende únicamente en la

FARMACIA VIDAL

Compañía del Gramófono
 Sociedad anónima española
 Éxito colosal del eminente tenor español
Miguel Fleta
 en discos marca GRAMÓFONO
 de venta B. PERPINA
 Calle Mayor, 22 y 26. - REUS

Relojes
Gramófonos
Discos
Catálogos gratis.

Servicios del Instituto de Puericultura

GRATUITOS
 Higiene del lactante (vigilancia, pesadas, régimen) Sábados y Domingos de 10 a 12.
 Pediatría (enfermedades de la infancia) Martes de 11 a 12.
 Toxicología (reconocimiento e higiene de embarazadas) Domingos de 12 a 13.
 Ginecología (embarazadas y lactantes) de 8 a 9 y de 17 a 18.
 Entrega de biberones de 8 a 9. Enseñanza y Consejos de maternología.
 Asistencia domiciliar de partos. Inspección Médico-Escolar.

RETRIBUIDOS
 Higiene del lactante (vigilancia, pesadas, régimen) Viernes de 12 a 13.
 Entrega de biberones de 8 a 9.
 Lactario. (Leche pura, yoghurt, kefir y suero baciláctico).

EL DIRECTOR,
Dr. A. FRIAS.

Els Mobles

són el millor ornament de la llar. Adquireixi'ls de bona qualitat i n'estarà joiosa tota la vida.

Si ens visita, veurà com solament oferim Mobles de qualitat. La major part són de fabricació pròpia, la qual cosa ens permet donar tota mena de garanties del resultat.

Vegi l'assortit que presentem en Dormitoris, menjadors, Rebedors, Despatxos, etc. I sobretot, consulti els preus, que són sempre els més reduïts del mercat i regurosament fixos.

Compri els Mobles en els grans

Magatzems "EL SOL"

i sentirà sempre el goig de posseir-los

Raval Santa Ana, 23, 25 i 27. - REUS.

Banco de Cataluña
 Rambla de los Estudios, 10 Barcelona
 Teléfonos A 561 - 562 - Apartado de Correos n.º 588
 Dirección telegráfica y telefónica, CATALONIBANS

Banca-Valores-Cupones-Cambio-Giros-Bolsa
 CAJA DE AHORROS
 Agencia de préstamos para el "Banco Hipotecario de España"
 Agencia n.º 1: Cruz Cubierta, 8-Agencia n.º 2: S. Andrés, 146-Agencia n.º 3: Salmerón, 111
 Sucursales en MADRID (Avenida del Conde de Peñalver, 19), TARRAGONA, LÉRIDA y GERONA.—Agencia en BADALONA.

Impresiones rápidas y económicas

Facturas : Talonarios : Cartas
 Sobres : Tarjetas : Etiquetas

LAS CIRCUNSTANCIAS

Postales : Circulares : Folletos
 Memorandums : Reglamentos
 Arrabal bajo de Jesús, 22- Reus

EXTIENDA
 SU RADIO DE ACCIÓN

Lo conseguirá si consulta esta obra

ANUARIO GENERAL DE ESPAÑA
 (Bally-Ballière-Riera)

Unos tres millones de datos de industria, comercio, profesiones, elemento oficial y producción agrícola y minera

TOMOS
 14 tomos
 7.500 páginas
 75 Ptas.

Francos de portes en tota Espanya

Solicitud de folletos

ANUARIOS
 Bally-Ballière y Riera Reunidos, S.A.
 BARCELONA
 Consejo C/Esca, 248
 Sección P.

AGENTE EN REUS
José Deu

Cortinas Orientales

Indispensable para los ESTABLECIMIENTOS y CASAS DE CAMPO. - La mejor higiene.

Guerra a las moscas

Lujosísima presentación. - Cortinas con anuncio y cenefas.
 Precios sin competencia. - DE VENTA :

Luis Cabré, Creu Vermella, 7-1.º-2.ª - REUS

TRENES

DE REUS A BARCELONA
 Salen a las 5'02.—Llega a las 8'56
 • 6'25 • 8'41
 • 7'41 • 9'35 E.
 • 8'37 • 13'20
 • 15'46 • 19'11
 • 17'05 • 20'28
 • 21'14 • 23'15 R.

DE BARCELONA A REUS
 Sale a las 5'27.—Llega a las 9'15
 • 8'27 • 10'19 R.
 • 9'25 • 12'56
 • 12'36 • 16'12
 • 15'20 • 20'13
 • 18'47 • 21'05
 • 19'48 • 21'41 E.

DE REUS A MORA
 Salen a las 6'30, 10'23 R., 13'38, 17'41, 20'40, 21'44 E.

DE MORA A REUS
 Llegan a las 8, 7'38 E, 10'12, 15'36, 20'10, 21'10.

DE REUS A TARRAGONA
 Sale a las 8'11.—Llega a las 8'41,
 • 9'57 • 10'30
 • 12'54 • 13'27
 • 14'30 • 15'05
 • 18'08 • 18'33
 • 20'50 • 21'34
 • 21'35 • 22'—

DE TARRAGONA A REUS
 Sale a las 7'35.—Llega a las 8'10
 • 9'10 • 9'45
 • 12'17 • 12'53
 • 16'36 • 17'14
 • 19'25 • 20'03

DE REUS A LERIDA
 Salen a las 8'22, 13'08, 17'59, 20'30

DE LERIDA A REUS
 Llegan a las 9'46, 12'29, 17'58, 20'17

Autos-ómnibus pasajeros

SERVICIO DESDE REUS

A Tarragona, 8'45, 11, 12'30, 14'45, 16, 19.
 —Hotel Continental, Plaza Prim.
 A Cambrils, 8'30, 12, 17'15, 19'15.—Bar Prim, Plaza id.
 A Alcover, 41'30, 17.
 A Selva del Campo, 11'30, 17.
 A Borjas del Campo, 11'45, 17'30.—Plaza Prim, Limpiabotas.
 A Alforja, 11'45, 17'30.—Plaza de Prim, Limpiabotas.
 A Maspujols, 11'30, 18.—Bar Martorell, calle de San Juan.
 A Aleixar, 11'30, 18.—Id. id.
 A Vilaplana, 11'30, 18.—Id. id.
 A Vallmoll, 11'30, 17'30, 8.—P. Prim, Limpiabotas.
 A Valls, 11'30, 17'30, 8.—Id. id.
 A Prades, 17.
 A Borjas del Campo, Alforja, Cornudella, Albarca, Ulldemolins, Sierra la Llana, Pobla Granadella, Poboleda, Scala-Dei, Las Vilellas.—La salida de estos autos es a las 3 de la tarde del despacho de la calle de Vilá (Bon).
 A Alforja, 11'45, 17'30.—Calle de S. Juan, Bar Berlin.
 A Borjas del Campo, 11'45, 17'30.—Idem.
 A Constantí, 8' 11'45.—Plaza Cataluña-Bar.
 A Pobla de Mafumet, 8, 11'45.—Idem.
 A Morell, 8, 11'45.—Idem.

Historia de las Naciones

Obra traducida del inglés por Guillermo de Boladeres

Contiene los más ramosos cuadros históricos de artistas de todas las naciones 130 magníficos cuadros en colores 2000 dibujos y cuadros en negro

Publicación periódica semanal

Popular, concisa, autoritativa y autorizada relación de cada una de las naciones, desde los tiempos más remotos hasta nuestros días.

M. SEGUI, editor.

CUADERNO, 1 Peseta

LA NOVA REVISTA

gran publicació catalana de literatura i d'art

Koninklijke Nederlandshe Stoomboot Maatschappij Amsterdam

Det. Forenede Dampskibs Selskab Aktieselskab Copenhagen

Compañías de Navegación con servicio regular para Holanda y Dinamarca, librando conocimientos directos para todas las poblaciones de Holanda, Bélgica y Alemania, y puertos del Rhin, Escandinavos y Báltico.

Agentes de Tarragona: Sobrinos de P. FERRER MARY